

Neekerivihan Uhreja

A MUPÄIVÄLLÄ, maaliskuun 23:ntena v. 1931, joukko neekerinuorukaisia, jotka hakivat työtä Alabamassa, piiloutui tavarajunaan, joka oli matkallaan Chattanoogaasta Memphisiin.

Junassa oli paljon tällaisia työttömiä joko yksinään tai pieninä ryhminä. Heidän joukossaan oli 18-vuotias Andy Wright ja hänen huolenpitonsa alaisena hänen 13 vuoden ikäinen veljensä Roy.

Toinen pari radalla-ajajia oli kaksi valkoista tyttöä, Victoria Price ja Ruby Bates, jotka, puettuina poikien overalleihin, olivat kiivenneet junaan Chattanoogaassa mennäkseen Huntsvilleen 97 mailin päässä. Junassa tytöt tapasivat seitsemän valkoisista kulkuripoikaa ja alkoivat puhua heille. Ruby Bates selitti myöhemmin, ettei hän ottanut osaa keskusteluun. Siirtyen toiseen päähän vaunua, joka oli täynnä soraa, hän katseli, miten Victoria jutteli, nauroi ja lauloi poikien kanssa.

Kun juna lähestyi Stevensonia, joka sijaitsee vajaassa puolimatkassa Huntsvilleen, 12—15 neekeriä — jotka olivat olleet majoittuneina toisessa osassa junaa — nousivat vaunuun. Hyvin pian alkoi riita mustien ja valkoisten poikien välillä. Väitettiin, että syntyi tappelu, ja valkoiset pojat hyppäsivät pois junasta. Jotkut neekerit seurasivat heitä, mutta molemmat valkoiset tytöt ja yhdeksän neekeriä jäivät paikolleen. Nämä neekerit jotka tulivat myöhemmin tunnetuiksi "Scottsboron poikina" — olivat molemmat Wright-veljekset, Andy ja Roy, Charlie Weems, 20-v., Clarence Norris, 19-v., Heywood Patterson, 16-v., Olin Montgomery, 14-v., ja melkein sokea, Willie Roberson, 17-v., Ozie Powell, 14-v. ja Eugene Williams, 16-v.

Kun heillä ei ollut mitään osuutta tappeluun, jatkoivat he matkaansa, uneksimattakaan, että he saattaisivat joutua ikävyyksiin.

Valkoihoiset pojat, jotka olivat hypänneet pois junasta, olivat kuitenkin soittaneet sheriffille Paint Rockissa, seuraavassa pysähdyspaikassa, ja valittaneet, että "joukko mustia huligaaneja" oli hakanut heidät.

Kun juna pysähtyi Paint Rockissa, marssivat sheriffi ja aseistettu miesjoukko asemalaiturille. Pimeässä suorittamistaan, neekereitä vastaan kohdistetuista roistonteoistaan kuuluisan Ku Klux Klanin ryhmän avulla tarkastettiin juna ja yhdeksän neekeripoikaa vangittiin. Victoria Price ja Ruby Bates, pelästyneinä poliisien paikalle tulemisesta lähtivät pakoon, mutta sheriffin miehet ajoivat heitä takaa ja vangitsivatkin heidät.

Tähän saakka näyttää jokseenkin selvältä, että

neekerinuorukaisia vastaan nostettava syyte — valkoisten poikien valituksen johdosta — olisi käsittänyt pahoinpitelyn, joka sekin on tarpeeksi vakava rikos tällä kiihkeän rotuvihan läpätunkemalla alueella. Kahden kulkuritytön näkeminen johti kuitenkin neekereitä vihaavan sheriffin mieleen paljon vaarallisemman syytöksen.

Hän vei tytöt virastoonsa ja saattoi heidät useita tunteja kestäneen, pelätyn "kolmannen asteen kuulustelun" lävitse pakottaakseen heidät nostamaan syytteen raiskauksesta mustaihoisia poikia vastaan. Ensin tytöt kieltäytyivät, mutta myöhemmin, peläten, että heidän epäsiiveillistä elämänsä ryhdyttäisiin penkomaan, he suostuivat kannattamaan syytöstä. Neekeripojat heitettiin Gadsdenin vankilaan ja tytöt pidätettiin todistajiksi.

Ja huhtikuun 6:ntena 1931 tuli ensimmäinen oikeudenkäynti Scottsboron tapauksen johdosta esille.

* * *

Tarkoin valikoitu, 118 jalkaväkisotilasta käsittänyt joukko-osasto määrättiin majuri Joe Stearnesin johdolla viemään yhdeksän neekeripoikaa Gadsdenista piirikuntavankilaan Scottsborossa.

Kun he kulkivat paikalle, joka oli oleva heidän vankilanaan, niin monien kuukausien aikana, nuorkaisten väsyneet silmät näkivät suloisen kevät-kuvan. Scottsboro, Alabaman valtion Jackson-kauntin suurin kauppa, on viehättävä asutus keskellä kumpulista maisemaa. Asukkaita siinä on 2,000. Siistejä maataloja on kaikkialla ja niiden pelto-mullan syvän punainen väri sointuu sattuvasti mäkitienoiden rikkaaseen vihreään. Ihmiset ovat tavallisesti ystävällisiä ja rauhallisia. Mutta oikeudenkäyntipäivänä oli vain vähän ystävällisyyttä, vain vähän rauhallisuutta heissä.

Jo kauan ennen aamunkoittoa alkoi ihmisiä saapua kaupunkiin autoilla ja junilla. Tuhansia valkoisihaisia ihmisiä, jotka kiihkeästi vihasivat mustia naapureitaan, keräytyi oikeuspaikan ulkopuolelle.

Kun syytteessä olevat pojat, joita sotilaat tiukasti vartioivat, johdettiin oikeussaliin, nostettiin kaikilla tahoilla huutoja "Lynchatkaa neekerit!" Scottsboron asujamiston mielipiteen toi selvästi esiin eräs kansalainen, joka sanoi: "Meidän valkoisten ihmisten ei yksinkertaisesti sovi päästää näitä neekereitä vapaiksi sen vaikutuksen vuoksi, mikä sillä olisi muihin neekereihin."

Kaikki eläikäisiä, kaikki luku- ja kirjoitustalottomia, erotettuina omasta heimostaan, nämä yhdeksän nuorkaista kohtasivat piinansa yksin. Lautakunta joka käsitteli heidän asiansa, ei sisältänyt

ainoatakaan mustaihoista — valamieshuettelo oli väärennetty, jotta täysin valkoihoinen jury olisi saatu. Neekereitä ei päästetty edes oikeustaloon.

Valkoihoinen asianajaja, joka määrättiin nuorukaisille vain tavan vuoksi, oli pelkkä valepuolustaja. Hän, Scottsboron sähköyhtiön lainopillinen neuvonantaja, saapui oikeuteen vakuuttaen lujalla äänellä ystävilleen, että kaikki olisi "O.K.", siis hyvin. Hänen yhtiönsä kyllä tarjosi tarpeeksi voimaa "yhdeksän pienen neekeripojan" polttamiseksi sähkötuolissa.

Ulkopuolella olevan kansanjoukon hurratessa ja torvisoittokunnan esittäessä "There'll be a hot time in the town to-night" (jotenkin: Tulee kuumat paikat kaupungissa tänä iltana.), alkoi poikien jutun käsittely. Kaksi vanhinta, Charlie Weems ja Clarence Norris, kutsuttiin ensin sisään. Victoria Price, syyttäviviranomaisten päätodistaja, nousi esittämään kertomuksensa.

Mitä epäröintiä hän lieneekin esittänyt ensimmäisessä poliisikuulustelussa, niin nyt se oli täysin hävinnyt. Hän näytti perinpohjaisesti nauttivan siitä huomiosta, jota hän herätti ja jota hänelle osoitettiin. Hänen viisastelunsa ja kevythenkiset vastauksensa pitivät oikeudessa olijoita naurun vallassa. Hänen kertomuksensa oli sellainen, että sen jälkeen kuin pojat oli ajettu junasta, Charlie Weems oli lähestynyt häntä pistooli kädessä (mitään jälkeä tästä pistoolista ei milloinkaan löydetty), samalla kuin Clarence Norris piteli häntä pahoin. Norrisia seurasi, väitti tyttö, neljä muuta nuorukaista.

Ruby Batesia, joka todisti Victorian jälkeen, piti syyttäjäistä "heikkona todistajana", koska hänen kertomustaan ei ilmeisesti saataisi sopimaan siihen neekerien ehdotonta tuntemista ja heldän toimintaansa käsittäneeseen kuvaukseen, jonka Victoria oli antanut. Victoria selitti myöhemmin, että hän oli kehoittanut syyttäjää ottamaan Rubyn pois todistajapaikalta, koska Ruby "alkoi sekautua." Joka tapauksessa: Rubyn kuuleminen kesti vain hetken.

Kaksi ensimmäistä juttua meni jurylle seuraavana päivänä, ja päätös, jossa vaadittiin kuolemanrangaistusta, annettiin vähemmässä kuin kahdessa tunnissa. Oikeussall jyrisi suosiosoituksista ja ulkona olevat ihmiset hurrasivat riemuissaan.

Seuraavana päivänä Heywood Patterson joutui yksin oikeuden eteen ja kolmessa tunnissa langetettiin hänellekin kuolemantuomio. Viisi jäljellä olevasta kuudesta pojasta kutsuttiin sitten esiin — Olin Montgomery, Andy Wright, Eugene Williams, Willie Roberson ja Ozie Powell. Taas hyväksyttiin päätös kuolemanrangaistuksesta.

13-vuotiaan Roy Wrightin juttu jätettiin viimeiseksi. Oikeus näytti olevan luultavasti hänen nuoruutensa takia, katkerampi suhtautumisessaan häneen kuin vanhempiin syytettyihin. Mutta, yleisen

mielipiteen vuoksi, syyttäjäistö päätti vaatia vain elinkautista vankeutta korkeimman rangaistuksen sijasta.

Valamiehistö ei kuitenkaan voinut sopia tästä, joten oikeuden puheenjohtaja selitti oikeuden istunnon pätemättömäksi ja poika määrättiin takaisin vankilaan. Hän on kolmen vuoden jälkeen yhä pidätettynä eikä hänen juttuaan ole milloinkaan otettu uudelleen esille.

Näin — kolmessa lyhyessä päivässä — kahdeksan neekerinuorukaista, kaikki alle 20 vuoden ikäisiä ja neljä niistä alle 16 vuoden, tuomittiin kuolemaan. Oikeudenkäyntiä oli tahallaan kiirehditty ja sopeutui vain ulkonaisilta muodoiltaan lain kirjaimiin.

Ilman mitään mahdollisuutta olla yhteydessä vanhempiinsa, ilman edes ystäväillisten kasvojen läsnäoloa, nämä nuorukaiset, jotkut heistä tuskin muita kuin lapsia, tuomittiin poltettavaksi sähkötuolissa.

* * *

Tällä kohdalla on paikallaan esittää neljä tosiasiaa, jotka suuresti puhuvat syytetyjen poikien puolesta.

1. Useissa kohdin radan varrella ennen pidätystä Paint Rockissa oli heillä tilaisuus hypätä junasta. Se, että he eivät niin tehneet, todistaa heidän tunteneen, ettei heillä ollut mitään pelättävää.

2. Seitsemää valkoihoista kulkuripoikaa ei kutsuttu todistamaan. Miksi? Senvuoksi että he olisivat kieltäytyneet syyttämästä neekerinuorukaisia mainittujen tyttöjen pahoinpitelystä.

3. Junankuljettajaa ei pyydetty todistamaan. Miksi? Senvuoksi että hän olisi saattanut selittää oikeudelle — kuten oli sanonut sanomalehtimiehillekin — että hän näki Victoria Pricen ja Ruby Batesin juoksevan junasta juuri samoja poliiseja pakoon, jotka sitten myöhemmin esiintyivät heidän kunniansa suojelijoina.

4. Sitä lääkäriä, joka tarkasti tytöt, ei myöskään kutsuttu oikeuteen. Miksi? Senvuoksi ettei hän löytänyt pahoinpitelyn jälkiä, ei hysteriaa, ei merkkejä väkivallasta.

Tuomio vedottiin ja Yhdysvaltain korkein oikeus päätti marraskuussa 1932 — kuukausimääriä kestäneen lainopillisen manööverauksen jälkeen — antaa pojille uuden oikeudenkäynnin.

Juuri silloin eräs tämän jutun kaikkein huomio-taherättävimpiä tapauksia saatettiin julkisuuteen. Puolustus esitti Ruby Batesin kirjoittaman kirjeen, jossa hän vakuutti, että poliisi oli pakottanut hänet valehtelemaan. Tämä kirje, jonka syyttäjäistö oli anastanut ja joka saatiin neekerien asiamestien käsiin vasta monien vastalauseiden esittämisen jälkeen, sisälsi kaikkine kirjoitusvirheineen y.m. seuraavaa:

"raklain Earl (Earl oli ollut Rubyn ystävä mutta oli rikkonut välit tapahtuneeksi väitetyn väkival-

lanteon jälkeen), haluan antaa selvityksen sinulle. Mary Sanders on kirottu valhe noista neekereistä, nämä poliisimiehet pakottivat minut sanomaan valheen, se on minun selitykseni koska haluan puhdistaa itseni siinä kaikki jos haluat uskoa minua O.K. (alright) jollet se on O.K. olet pahoillasi jonakin päivänä, jos sinun täytyisi olla vankilassa sanoisit valheen myös. nuo neekerit eivät koskeneet minuun eivätkä nuo valkoiset pojat, toivon että uskot minua oikeus ei.

”rakastan sinua paremmin kuin Mary tai kukaan muu maailmassa sentäki kerron sinulle tästä asiasta. tiedän että se on väärin antaa noiden neekerien kuolla minun takiani. toivon että uskot minun selitystäni koska se on jumalan tosi, toivon että noita neekereitä ei polteta minun takiani. se on näiden valkoisten poikien syy. tämä on minun selitykseni ja se on kaikki mitä tiedän. toivon että sanot oikeudelle; toivon että vastaat.

Ruby Bates.

”P. S. tämä on kerta jolloin saattaisin sanoa valheen mutta se on totuus joten jumala auttakoon minua.”

Kun seuraava oikeudenistunto aloitettiin Decaturin kaupungissa Alabamassa maaliskuun 27 päivänä 1933 otettiin vain Heywood Pattersonin juttu esille. Rubyn kirje luettiin ja hän esiintyi itsekin oikeudessa selittääkseen, että hänen aikaisempi todistuksensa aiheutti sensation ja neekereitä vihaavat farmarit nostivat huutoja, että Ruby olisi lynchattava.

Lisää huomiota herättävää todistusainehistoa oli kuitenkin tulossa Lester Carterilta, eräältä valkoiselta pojalta, joka oli ollut Rubyn ja Victorian kanssa matkalla. Hänen omatuntonsa oli kiduttanut häntä kahden vuoden ajan, ja nyt kun hänellä oli tilaisuus totuuden kertomiseen, se oli, hän sanoi, kuin paraneminen kuolleena olemisesta.”

Hän oli tavannut sekä Rubyn että Victorian, hän selitti, Huntsvillen vankilassa v. 1931. Victoria oli siellä kärsimässä rangaistustaan ja Ruby oli tullut häntä katsomaan. Tällä hän todisti, että mainitut naiset olivat huonomaineisia.

Carter jatkoi ja kertoi, mitä oli tapahtunut junassa, miten hän oli nähnyt joidenkin valkoisten poikien heittävän kiviä neekerijoukkoa kohti, miten hän oli yhtynyt heihin ja miten hän oli hypännyt junasta, kun eräs neekereistä tuli lyömään häntä. Neekereillä, hän vakuutti, ei ollut puukkoja eikä pyssyjä.

Kun hänet oli majoitettu toisten kanssa Scottsboron vankilaan, oli hän kuullut Victorian sanovan: ”Mitä väliä neekereillä on? Antaa niiden kaikkien mennä vankilaan.”

Carter kertoi, miten häntä oli pidetty vankilassa 16 päivää ja estetty todistamasta, koska syytäjistä näki, ettei hän kannattaisi heitä. Sen jälkeen hän tunsi itsensä niin levottomaksi, että hän työs-

kenteli itsensä Albanyyn New Yorkin valtiossa tavatakseen kuvernööri (nykyään presidentti) Rooseveltia ja sanoakseen hänelle totuuden. Mutta kuvernööri oli kieltäytynyt ottamasa häntä vastaan.

Kaikki nämä todistukset, niin ylivoimaisen vahvoilta kuin ne näyttivätkin, osoittautuivat kuitenkin heikoiksi sitä rotuvihan aaltoa vastaan, joka pyyhkäisi läpi oikeuden. Tappouhkauksia kohdistettiin Lester Carteriin ja Samuel Leibowitziin, puolustusasianajajaan. Lynchautuvalle ryhdyttiin. Paikkakunnan kaupoista myytiin kaikki ammuksiset loppuun ja pyssymiesjoukkoja virtasi kaupunkiin tuomiota odottamaan. Kun hymyilevä valamiehistö sitten jullisti jälleen Heywood Pattersonin syylliseksi, seurasi hürjää riemunosoituksia, ja tuomari Horton langetti kuolemantuomion toisen kerran.

Pattersonin teloituspäiväksi määrättiin kesäkuun 16:s 1933, ja muiden poikien oikeudenkäynnit lykättiin epämääräiseksi ajaksi.

Mutta puolustuslakimiehet pakottivat Alabaman valtion korkeimman oikeuden määräämään uuden oikeudenkäynnin. Sama tuomari Horton, joka oli langettanut kuolemantuomion vain muutamia viikkoja aikaisemmin, selittikin nyt, että Victoria Pricen kertomus oli ei vain todistamaton, vaan myös epätoennäköinen ja ristiriidassa muiden todistusten kanssa sekä tämän vuoksi voimakkaasti syytetyn hyväksi puhuva. Uusi oikeudenkäynti määrättiin marraskuun 27 päiväksi — mutta liian arvosteluvälle tuomari Hortonille kohteliaasti selitettiin, ettei hänellä ole enää mitään tekemistä koko jutun kanssa.

* * *

Decatur, joka siellä pidetyn ensimmäisen oikeudenkäynnin jälkeen, oli ollut raivokkaana musta-ihaisia vastaan kohdistetun terrorin näyttämönä, valittiin taas kerran jutun esilletulopaikaksi. Tuomari Callahan, tunnettu Ku Klux Klan-jäsen, valittiin oikeuden puheenjohtajaksi. Hän selitti heti alussa, ettei vangituille heidän todistajilleen tai heidän asianajajilleen anneta mitään suojelusta.

Viikkoa ennen oikeudenkäynnin alkamista seitsemän Scottsboron poikaa — kaikki paitsi Roy Wright ja Eugene Williams — vietiin yöaikana Birminghamin vankilasta Decaturiin.

Ennenkuin he jättivät Birminghamin, mainitsivat he puolustusasianajajalleen yhä pahenevista oloista vankilassa. ”Olemme käyneet läpi helvetin,” he sanoivat. Kirjeet pidätettiin tämän tästä heiltä, heille annettiin huonoa ruokaa ja, ajoittain, heidät pakotettiin nukkumaan selliensä sementtilattialla. Alituisia uhkauksia lausuttiin heille vartijain taholta ja uteliaiden vieraiden annettiin kurkistaa heitä oviaukon läpi, aivankuin he olisivat olleet joitakin merkittäviä eläimiä jossakin eläintarhassa.

Kun kärjäpäivä läheni, alkoi Decaturissa ilmetä raivoisaa lynchautusmielialaa. Esitettiin sellaisia

huomautuksia kuin "Ei pitäisi olla mitään oikeudenkäyntiä noille kirotuille neekereille", "Kolmenkymmenen sentin hintainen nuora tekisi tehtävän" ja "Neekerit tulisi periaatteen, jollei muun vuoksi, lynchata."

Niin kiihkeä oli mieliala, että oikeussaliin saapuneet katsojat tarkastettiin ampuma-aseiden varalta. Puolustuksen asianajajia ja Ruby Batesia uhattiin kuolemalla sen osuuden johdosta, joka heillä oli edellisessä oikeudenkäynnissä ollut poikien puolustamisessa.

Valamiehistö oli tälläkin kerralla täysin valkoinen, ja pian paljastivat puolustusasianajajat sen seikan, että alamesluettelo oli taas väärennetty. Ruby oli joutunut New Yorkissa sairaalaan vaikean leikkauksen vuoksi, mutta tuomari kieltäytyi odottamasta, kunnes hän saattaisi esiintyä. Ikkamoiden hän lausui:

"Olen lähtenyt tekemään lopun Scottsboron jutusta."

Kaikissa mahdollisissa tilaisuuksissa tuomari Callahan näyttäytyi vihameiliseksi puolustusta kohtaan ja teki niin pian kuin mahdollista lopun sen taholta tulleista todistuksista. Hän antoi allituista apua syyttäjistön todistajille, selittämällä, ettei heidän tarvitse vastata kaikkiin kysymyksiin, olivatpa ne sitten miten tärkeitä tahansa.

Kun puolustusasianajaja Leibowitz asetti esiin pienoisesjunansa todistajain ristikuulustelua varten, Callahan katsoi kelloaan, haukotteli ja huomautti, että "toivon teidän saavan tämän valmiiksi ennen joulua, sillä joulupukki saa tämän kaiken kuitenkin." Hän huusi jatkuvasti Leibowitzille: "Riittää jo. Pysähtykää ihan siihen. Käskin jo pysähtyä."

Hän istui jalat pöydällä ja hymyili — puolustusasianajajain taistellessa poikien hengen puolesta. Mutta hän kohosi täyteen kukoistukseensa selittä-

essään valamiehistölle: "Kun valkoinen nainen on kysymyksessä, on laissa olemassa voimakas käsitys, että hän ei ole antautunut vapaaehtoisesti neekerille. Ja tämä on totta, huolimatta siitä asemasta, mikä naisella on — oli hän sitten mitä irtonaisimmin elävä tai täysin tahraton maineeltaan."

Ja jatkettuaan tähän tapaan tuomari Callahan sanoi vihdoin: "On paikallaan, että me nyt pysähdymme ja menemme lietemme ääreen kunnioittavina ja kiltollisina siitä suosioista, jota Kaikkietävä Oleno on meille suonut näinä koettelevina vuosina."

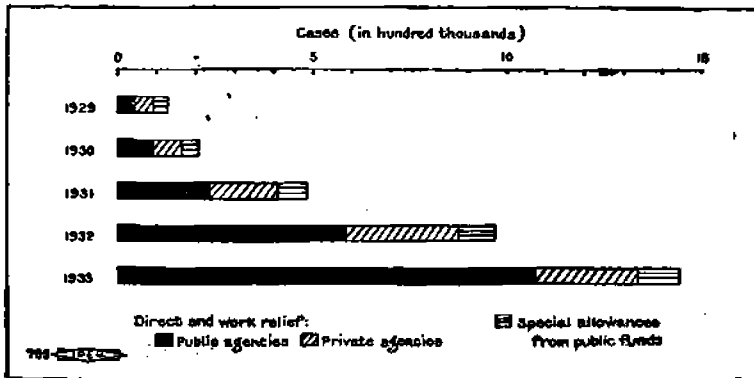
Joulukuun ensimmäisinä päivinä viime vuonna valamiehistö katsoi Pattersonin ja Norrisin syyllisiksi ja tuomari Callahan tuomitsi heidät kuolemaan. Muiden poikien asian käsittely lykättiin taas epämääräiseksi ajaksi.

* * *

Tämä tuomio aiheutti entistä suurempia ponnistuksia poikien vapautuksen aikaansaamiseksi. 800 Philadelphian koululasta piti puolen tunnin vastatauselakon. "He eivät saa kuolla", John Wexleyn kirjoittama, Scottsboron tapaukseen perustuva näytelmä tuli parrasvaloon New Yorkin Broadwaylla. Rahaa virtasi neekerien puolustukseen niinkin kaukaa kuin Uruguaystä ja Afrikan Kultarannikolta. Mutta uuden vetoimuksen aikaansaaminen kohtasi silti tavattomia vaikeuksia suurten kustannusten takia. Vihdoin maaliskuun 5 päivänä tänä vuonna valitus kuitenkin jätettiin Alabaman korkeimmalle oikeudelle.

Jutun uusi käsittely alkoi toukokuun 25 päivänä ja kesti pitkäähkön ajan. Vihdoin langetettiin tuomio: Heywood Pattersonin ja Clarence Norrisin on kuoltava elokuun 31 päivänä.

Kaiken tämän tapahtuessa viisi niistä pojista, joita säilytettiin Birminghamin vankilassa, on asetettu eristettyihin selleihin... ja kolmas vuosipäivä heidän pidättämisestään tuli ja meni.



Almuilla elämisen lisääntyminen pulavuosien aikana.